

Katedra antropologických a historických věd

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): **Nikola Forbelská**

Název práce: Drákula – realita, pověst a jeho obraz v literatuře a filmu

Vedoucí práce: Mgr. Petr Sokol

1. CÍL PRÁCE *(uved'te, do jaké míry byl naplněn):*

Cílem práce bylo zjistit a objasnit případné souvislosti mezi historickou postavou Vlada III. Tepese, údajným předobrazem novodobého Drákuly, touto románovou postavou a vampyrickými představami. Záměrem autorky bylo poznání obrazu Drákuly v literatuře a filmu a na základě toho jeho následné srovnání s Vladem Tepesem. Tohoto cíle se podařilo autorce dosáhnout v uspokojivé míře, i když poněkud stranou zůstala linie vampyrických představ, podchycená pro tuto práci jen v nezákladnější míře. Důslednější zpracování by však ve spojení s hlavním tématem přesahovalo možnosti bakalářské práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Práci tvoří 42 stran textu a 12 obrazových příloh, které textovou část velmi vhodně doplňují. Jde o vyobrazení Vlada III. Tepese, mapu oblasti dnešního Rumunska v době tohoto panovníka, některých stavebních památek spjatých s touto historickou postavou a obrazové pojetí Drákuly v literatuře i filmech.

K práci autorka použila 13 titulů literatury týkající se především postavy Vlada Tepese, dějin Rumunska a pozdního středověku obecně a alespoň v základní míře i novější literaturu týkající se tématu vampyrismu. K analýze obrazu Drákuly si zvolila 5 beletristických děl a 3 filmy, označené pro účely práce jako prameny (přesnější by bylo určení jako prameny sekundární).

První část je věnována historické postavě Vlada III. Tepese v jeho dobovém kontextu (kde se autorka nakonec vcelku vyrovnala s tehdejší komplikovanou politicko-geografickou situací v oblasti Rumunska) a pověstí o jeho činech, v druhé části se autorka zaměřila na postavu Drákuly rekapitulací příběhu jeho zpracování ve vybraných beletristických a filmových dílech. V obou případech, tedy jak pro literaturu, tak i film, hodnotila postavu Drákuly a několika dalších hlavních aktérů příběhu podle zvolených kritérií (zjev, schopnosti, chování). Pro každý ze žánrů provedla srovnání pojetí Drákuly v posuzovaných dílech, aby následně provedla v tomto směru i srovnání obou žánrů. Závěrečnou částí je pak srovnání Drákuly na základě rozboru této postavy v literatuře a filmu s historickou postavou údajného vzoru Drákuly – Vladem III. Tepesem.

Vzhledem k pojetí práce a zvolené metodě má vlastní práce autorky vyšší podíl než by bylo např. u práce kompilačního charakteru. Autorka došla na základě této práce k oprávněnému závěru, že souvislost mezi Vladem a novodobou postavou Drákuly je velmi volná, pojítkem je kromě přízviska Drákul či Drákula jen pověst Vlada jako krutého vládce a širší oblast dnešního Rumunska.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Autorka zvolila pro práci přehlednou a podrobnou strukturu reflektující metodu práce (viz předchozí bod) a umožňující snadnou orientaci v textu. Po formální stránce lze však vytknout číslování úvodu jako první části práce. Citace a odkazy na literaturu jsou prováděny správně. Použité obrazové přílohy jsou až na výjimky v dobré kvalitě, zcela dostatečné jsou i jejich popisky. Poněkud nelogické je zařazení fotografie hradu Bran na poslední místo, ačkoli by se tématicky v rámci řazení příloh hodila k ostatním objektům spjatým s postavou Vlada Tepese.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z práce je pozitivní, práce je napsána pečlivě, čtivě a srozumitelně, autorka při její tvorbě projevovala vlastní iniciativu a zájem o téma. V práci se dotkla jak oblasti historiografie, tak srovnávání literárního a filmového zpracování smyšlené postavy, která je dávana do souvislosti s postavou historickou. Již samotné toto srovnání zpracování postavy Drákuly v literatuře a filmu má svou hodnotu. Ačkoli se nabízelo rozšíření tématu o hledání průníků tématu vampyrických představ s postavami Vlada i hraběte Drákuly a naopak vliv obrazu druhé jmenované postavy na komercializaci těchto představ, nebyla tato rovina do práce zahrnuta z důvodů nadměrného rozšíření tématu i rozsahu bakalářské práce. Bez ohledu na to je však provedený rozbor postavy hraběte Drákuly a hledání možných průníků s postavou Vlada Tepese pro uvedené naplnění cílů práce a její závěry dostačující.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

výborně

Datum: 18.5.2011

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologických a historických věd

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Nikola Forbelská

Název práce: Drákula – realita, pověst a jeho odraz v literatuře a filmu

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Za cíl práce je označeno objasnění souvislosti mezi reálnou postavou Vlada III. Tepese, vampyrickými představami a mytickým hrabětem Drákulou. S určitými výhradami lze říci, že autorka zmíněný cíl splnila.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Předložená bakalářská práce se rozpadá do dvou relativně izolovaných částí, přičemž v první z nich podniká historický exkurz do balkánské problematiky čtrnáctého a patnáctého století, a snaží se přiblížit lokální kontext odporu či pragmatické spolupráce místních křesťanských představitelů s pronikající osmanskou mocí. Poté se obrací přímo k postavě a pohnutým životním osudům Vlada III. Tepese, který údajně posloužil jako předloha romantické osobnosti obávaného Drákuly.

Ve druhé části práce se autorka zaměřila přímo na „drákulovskou“ či „vampyrickou“ literaturu, v níž pochopitelně výlučně místo zaujímá Stokerův román z roku 1897. Autorka se nezabývá biografickými údaji, takže o okolnostech zrodu zmíněné knihy, například v souvislosti s jinými Stokerovými díly, jeho životem, vzděláním, zkušenostmi či uměleckým a intelektuálním zaměřením se ve studii nedozvíme prakticky nic. Autorce pak nezbyvá, než rezignovaně prohlásit (při řešení otázky, proč autor z knížky či vědvy vytvořil hraběte a proč postavu Drákuly přesunul do Transylvánie, str. 23): „Je pravděpodobné, že to byla pouhá náhoda nebo obyčejná neznalost autora“ (str. 23). Pokusila se vůbec autorka hledat odpověď ve Stokerově anamnéze? Uvedený komparativní přístup tak takřka „strukturalisticky“ vylučuje samotného autora, aniž nám ovšem – jako náhradu – poskytuje metodologickou přesnost, systematickosti a přehlednost. Namísto toho se autorka zaměřuje na srovnání fyzického vzhledu, oděvu, schopnosti či chování, což jsou v každém literárním díle atributy, které jsou nejvíce ovlivněny subjektivním tvůrčím přístupem, a mají proto při literární komparaci poměrně nízkou vypovídací hodnotu.

Ve studii zcela postrádám alespoň odkaz na lidový folklórní substrát (kterým se zabýval například Giuseppe Maiello ve studii, kterou autorka uvádí v přehledu literatury), z něhož se v lidových legendách, romantické literatuře devatenáctého století či filmové tvorbě a populárním čtivu masové kultury dvacátého a jednadvacátého století postava upíra vynořila.

Popularita „drákulovského fenoménu“ je tak konstatována, ale nijak vysvětlena.

V textu se občas objevují velmi problematické věty, například: „Na počátku 14. století vypadala mapa Evropy v podstatě stejně jako nyní“ (str. 10). Autorčino tvrzení, že Coppolův film z roku 1992 je

„nejznámější a dle některých i nejpovedenější zpracování Drákuly“ (str. 33), je vzhledem k existenci Murnauova expresionistického snímku z roku 1922 velmi odvážné.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Občasné gramatické chyby (Drákulovi moci, Storkerovi knihy, str. 30, Stokerovský příběh, str. 31), stylistická úroveň práce je nevyrovnaná. Anglický souhrn (str. 52) je velmi slabý. Práce je doplněna v zásadě relevantní obrazovou přílohou.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Základním nedostatkem studie, z něhož se odvíjejí další slabiny a celkově nepřesvědčivé zpracování textu, je nízký počet zdrojů, mezi kterými zcela chybí zahraniční (nepřeložené) tituly, přičemž autorka používá především přehledové či popularizující publikace. Omezený počet pramenů (beletrie a filmy) podle mého názoru neumožňuje provést skutečně důkladnou a přínosnou komparaci. Studie tak představuje nevyužitou příležitost, metodologicky nepoučenou práci, v níž kompilace sekundárních pramenů převažuje nad kritickým a analytickým přístupem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

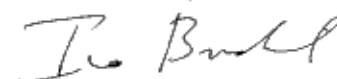
Existují archeologické indicie o existenci obavy z vampyrismu? Z čeho – podle Vašeho názoru – vyplývá tak relativně snadná integrace vampyrismu do soudobé masové kultury?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

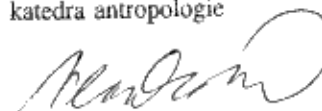
Velmi dobře – dobře (v závislosti na kvalitě a přesvědčivosti obhajoby)

Datum: 9. 5. 2011

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Průběh obhajoby bakalářské práce:

Název práce:

Drácula - realita, pověst a jeho obraz v literatuře a filmu

Vedoucí práce:

Mgr. Petr Šobal

Oponent práce:

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

Průběh obhajoby:

Komise představila posudky na předkládanou bakalářskou práci.

Studentka reagovala na představené posudky.

Studentka reagovala na otázky vyplývající z posudku oponenta

Práce byla obhájena

Členové zkušební komise:

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

PhDr. František Bahenský

PhDr. Jaromír Murgáš, CSc.

Mgr. Michal Tošner, Ph.D.

PhDr. Marta Ulrychová, Ph.D.

Klasifikace:

Dobře

Datum obhajoby: 30. května 2012

.....
podpis zkoušejícího